

Rapportage Binnensportaccommodaties Gemeente Genneep

September 2018

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3	8. Beschouwing en conclusie	24
1.1 Aanleiding	3	9. Oplossingsrichtingen en vervolgstappen	26
1.2 Doelstelling	3	9.1 Mogelijke oplossingsrichtingen en opties	26
1.3 Proces	3	9.1.1 Behouden van capaciteit en spreiding	26
1.4 Leeswijzer	4	9.1.2 Vergroten van capaciteit en behouden van spreiding	27
2. Maatschappelijke trends en ontwikkelingen	5	9.1.3 Herijken van capaciteit en spreiding	28
3. Gemeentelijk beleid en lokale ontwikkelingen	7	9.2 Advies voor vervolgstappen	29
4. Demografische ontwikkeling	9		
5. Vraagontwikkeling onderwijs	10	Bijlagen	31
5.1 Leerlingenontwikkeling	10	Bijlage 1. Deelnemers vragenlijst en bijeenkomst	32
5.2 Behoeftte bewegingsonderwijs	11	Bijlage 2. Beoordeling Binnensportaccommodaties	33
5.3 Tevredenheid scholen	12		
6. Vraagontwikkeling sport(verenigingen)	13		
6.1 Sportdeelname en ledenontwikkeling sportverenigingen	13		
6.2 Tevredenheid en behoeften verenigingen en gebruikers	14		
7. Aanbod	17		
7.1 Overzicht binnensportaccommodaties	17		
7.2 Kwaliteit en functionaliteit binnensportaccommodaties	18		
7.2.1 Sporthal (en zwembad) Pica Mare	18		
7.2.2 Mikadozaal	18		
7.2.3 Gymzalen	19		
7.3 Capaciteit binnensportaccommodaties	19		
7.4 Spreiding binnensportaccommodaties	20		
7.5 Bezetting binnensportaccommodaties	21		
7.6 Financiële gegevens binnensportaccommodaties	23		

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

In de gemeente Gennep maken diverse inwoners, verenigingen en scholen gebruik van binnensportaccommodaties. Een aantal verenigingen heeft middels een brief problematieken met de accommodaties onder de aandacht gebracht bij de gemeente. De verenigingen geven aan dat er een mismatch is tussen vraag en aanbod. Vandaar dat een onderzoek is uitgevoerd naar de capaciteit en kwaliteit van de binnensportaccommodaties in de gemeente Gennep.

Het onderzoek is uitgevoerd in het laatste kwartaal van 2017 en het eerste kwartaal van 2018. Dit is in opdracht gedaan van het vorige college. Inmiddels is er een nieuw college geïnstalleerd met een nieuw coalitieakkoord en collegeprogramma.

1.2 Doelstelling

Diverse ontwikkelingen zoals de bevolkingskrimp, ontgroening, vergrijzing en individualisering, hebben een grote invloed op de toekomstige behoefte aan binnensportaccommodaties. Met dit onderzoeksrapport wordt beoogd inzicht te bieden in de ontwikkelingen, de huidige situatie en de toekomstige behoefte aan

binnensportaccommodaties. Daarnaast worden mogelijke oplossingsrichtingen voor de toekomst geschetst.

1.3 Proces

Er is in beeld gebracht welke activiteiten in de toekomst gewenst zijn en welk aanbod van accommodaties er op basis van de (toekomstige) behoeften van gebruikers, (wettelijke) kengetallen én gemeentelijke doelstellingen en maatschappelijke ontwikkelingen/vraagstukken nodig is.

Gedurende het onderzoek zijn gebruikers van de binnensportaccommodaties betrokken. Gebruikers hebben de mogelijkheid gekregen om via een digitale vragenlijst input te leveren. Daarnaast zijn bijeenkomsten georganiseerd gehouden met gebruikers en heeft er een gesprek met de exploitant van de accommodaties plaatsgevonden.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de maatschappelijke trends en ontwikkelingen beschreven. In hoofdstuk 3 wordt relevant gemeentelijk beleid in relatie tot de binnensportaccommodaties weergegeven. In hoofdstuk 4 komt de demografische ontwikkeling van de gemeente Gennep aan bod*. De hoofdstukken 5 en 6 gaan in op vraagontwikkeling vanuit onderwijs en vanuit sport(verenigingen). In hoofdstuk 7 wordt het huidige aanbod aan binnensportaccommodaties nader toegelicht. In hoofdstuk 8 wordt op basis van de voorgaande hoofdstukken een beschouwing en conclusie weergegeven. Mogelijke oplossingsrichtingen en vervolgstappen voor de toekomst worden in hoofdstuk 9 beschreven.

** De demografische ontwikkeling is gebaseerd op gegevens van CBS Statline en Etil (Progneff 2016). Inmiddels zijn nieuwe gegevens beschikbaar (2017). Deze gegevens voorspellen een minder sterke bevolkingsdaling dan in deze rapportage beschreven.*

2. MAATSCHAPPELIJKE TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

Maatschappelijke trends en ontwikkelingen hebben invloed op het gebruik van (binnensport)accommodaties. Een aantal relevante ontwikkelingen worden in dit hoofdstuk beschreven.

Algemeen

Hoewel de burger steeds mobieler wordt, hebben de meeste mensen de sport- en beweegvoorzieningen het liefst dichtbij huis¹. Niet alleen voor de groeiende groep senioren is dit van groot belang, maar zeker ook voor mensen met een fysieke beperking.

Zorg en ondersteuning wordt de komende jaren vaker dichtbij of aan huis verleend. Langer thuis wonen vraagt om zorg-, welzijn- en winkelveorzieningen in de buurt. Ontmoetingsplekken zijn van belang om inwoners te stimuleren zo lang mogelijk zelfredzaam te blijven.

Sportvoorzieningen worden daarom steeds vaker ondergebracht in multifunctionele accommodaties. Het clusteren van functies is een landelijke trend.

Onder invloed van de vergrijzing neemt het aandeel senioren bij vrijetijdsactiviteiten toe. Senioren willen steeds langer gezond en vitaal blijven. Mensen die nu 55 jaar zijn, doen veel meer aan sport dan hun leeftijdsgenoten 20 jaar geleden. Binnensportaccommodaties worden echter vooral tot een leeftijd van 35 jaar (in verenigingsverband) gebruikt. Na deze leeftijd

neemt het gebruik fors af en wordt meer gebruik gemaakt van de openbare ruimte of fitnesscentra².

De relatie tussen de burger en de overheid verandert. Inwoners nemen steeds meer initiatief. De overheid neemt een faciliterende positie in. Vanuit een versoering van collectieve voorzieningen wordt meer beroep gedaan op de eigen kracht van burgers om meer ondersteuning binnen het eigen netwerk (familie, buurt en mantelzorgers) te zoeken.

Onderwijs

De huidige norm voor het bewegingsonderwijs in het primair onderwijs is twee lesuren per groep per week. Landelijk gezien wordt deze norm door veel scholen niet gehaald. In de politiek wordt al jaren gesproken om minstens drie uur bewegingsonderwijs per groep per week verplicht te stellen. Ook zijn sommige scholen vanuit het project 'Gezonde School' bezig met het verhogen van het aantal uren bewegingsonderwijs.

Sport

Naast de typische binnensporten, wordt een verschuiving gezien van een aantal typische buitensporten naar de binnensportaccommodaties. Dit leidt tot topdrukke in deze periode.

¹ Bron: Vitale kernen en buurten, Alles over sport, 2014

² Bron: Rapportage Sport 2014

Vrijtijdsbesteding, waaronder sport, wordt in toenemende mate een zoektocht naar beleving en een manier om uiting te geven aan de eigen identiteit en leefstijl. Kwaliteit en flexibiliteit zijn van groot belang bij vrijetijdsbesteding, wat maakt dat individuele sporten aan populariteit winnen. Gebruikers van maatschappelijke accommodaties stellen hogere eisen aan de kwaliteit van maatschappelijke accommodaties, zowel op het gebied van het voorzieningenniveau, het activiteitenaanbod als de dienstverlening.

De sportdeelname vertoont een licht stijgende/stabiele groei in Nederland (0,5%).

De populariteit van ongeorganiseerde sporten neemt nog steeds toe. Het is dan ook te verwachten dat de trend dat minder inwoners lid worden van een sportvereniging doorzet. Mensen gaan steeds vaker alleen of in samengestelde groepen sporten en er wordt meer gebruik gemaakt van de openbare ruimte om te bewegen. Binnen de georganiseerde sport in Nederland is zichtbaar dat binnensporten het over het algemeen minder goed doen dan buitensporten. De binnensport in Nederland staat onder druk: veel binnensportverenigingen hebben te maken met teruglopende ledenaantallen en vrijwilligers³.

(Sport)verenigingen nemen in toenemende mate hun sociaal-maatschappelijke verantwoordelijkheid. Naast de primaire functie bieden verenigingen aan leden ook andere activiteiten/functies aan en ook worden steeds meer activiteiten ontplooid die toegankelijk zijn voor niet-leden. Dergelijke verenigingen spelen een belangrijke rol binnen een (dorps)gemeenschap.

Maatschappelijke accommodaties

Veel maatschappelijke accommodaties worden gerund door vrijwilligers. Als gevolg van individualisering, de afnemende vrije tijd waarover mensen beschikken en de vergrijzing van de samenleving, staat de kwaliteit en continuïteit van vrijwilligersorganisaties in toenemende mate onder druk.

Er is een ontwikkeling gaande van monofunctionele naar multifunctionele, geclusterde accommodaties. Dit biedt kansen voor een hoger gebruiksrendement en een evenwichtigere verdeling van de bezetting. Tevens hebben de betrokken organisaties de mogelijkheid om efficiënter en effectiever met elkaar samen te werken en zodoende meerwaarde voor de bezoeker te creëren.

Er is een toenemend bewustzijn op het gebied van duurzaamheid en aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving. Een prettige groene, veilige en leefbare woonomgeving ondersteunt betrokkenheid en sociale cohesie in de buurt. Duurzaamheidsmaatregelen bij (binnen) sportaccommodaties worden steeds meer toegepast.

³ Bron: Sport Toekomstverkenning, SCP & RIVM in opdracht van ministerie van VWS, 2016

3. GEMEENTELIJK BELEID EN LOKALE ONTWIKKELINGEN

De gemeente Gennep wil accommodaties zodanig inzetten dat zij zo optimaal mogelijk bijdragen aan het realiseren van gemeentelijke doelstellingen. Vandaar dat verschillende documenten zijn geanalyseerd om relevante doelen, die van toepassing zijn op dit onderzoek, inzichtelijk te maken. Per document wordt een aantal speerpunten/doelstellingen opgesomd.

Coalitieakkoord 2014-2018

- De komende vier jaar zullen wij investeren in (verbetering van) de leefbaarheid in dorpen en wijken als onderdeel van ons kernenbeleid.
- Het bloeiende verenigingsleven is een wezenlijk onderdeel daarvan.
- Bij het doorvoeren van bezuinigingen zullen wij het verenigingsleven ontzien.

Collegeprogramma 2014-2018

- De ontwikkeling van het Integraal Kindcentrum Picardie is op de brede schoolgedachte gebaseerd. Voor het desbetreffende gebied is door het college een visie opgesteld.
- Wij willen vanuit gezondheids- en preventiebeleid dat zoveel mogelijk inwoners in beweging zijn en

meedoen aan sportieve activiteiten.

- We willen toe naar een integraal accommodatiebeleid waarin we afstemming en samenhang tot stand willen brengen tussen de behoefte aan accommodaties (zowel kwantitatief als kwalitatief) en de beschikbaarheid van die accommodaties. Het uitgangspunt is het streven naar meer efficiency mede uit het oogpunt van beheer en bekostiging. Het eventueel afstoten van accommodaties behoort wat ons college betreft tot de mogelijkheden.
- Het kernenbeleid is een belangrijk aandachtspunt voor ons college. De komende vier jaar zullen wij dan ook investeren in (verbetering van) de leefbaarheid in dorpen en wijken.

Beleidsplan Sociaal Domein 2015-2018

- Een andere manier waarop de gemeente kan ondersteunen bij inwonersinitiatieven is te voorzien in voldoende accommodaties in de wijk.
- Hoofddoel van de totstandkoming van het nieuw accommodatiebeleid is met hulp van inwoners, dorps- en wijkraden en maatschappelijke partners te komen tot een

aantal voorzieningenplannen.

- Deze voorzieningenplannen schetsen een beeld van het aanbod van en de behoefte aan maatschappelijke voorzieningen voor de komende 10 jaar per kern en wijk. Daarnaast brengen zij in beeld op welke wijze het aanbod en de behoefte met elkaar worden afgestemd. Hiertoe zullen kaders worden bepaald waarmee de onderlinge rolverdeling tussen gemeente, maatschappelijke instellingen (bijvoorbeeld scholen), commerciële partijen en ook de gebruikers van deze voorzieningen wordt beschreven.
- De basis voor preventie ligt in de gemeenschap. Sportverenigingen, activiteitenverenigingen, culturele verenigingen, bewonersverenigingen etc. zijn allemaal voorbeelden van voorzieningen die een rol spelen in de gemeenschap en vanuit die rol (in)direct bijdragen aan gezondheid en vitaliteit, ontmoeten meedoen en ondersteunen.
- Sport levert op verschillende manieren een belangrijke bijdrage aan de doelstellingen van OMO.

Naast bovengenoemde input uit verschillende gemeentelijke documenten is het belangrijk om een aantal lokale ontwikkelingen mee te nemen.

De bouw van een Integraal Kindcentrum (IKC) / Kind Expertise Centrum (KEC) aan de Picardie in Gennep is een belangrijke lokale ontwikkeling. Momenteel wordt gewerkt aan een locatieonderzoek, een programma van eisen en het voorlopig ontwerp. Dat gebeurt in nauwe samenspraak met de betrokken scholen: Maria Goretti, Elckerlyc, de Piramide en Mikado. De bouw van het Integraal Kindcentrum heeft invloed op eventuele keuzes en vervolgstappen rondom de binnensportaccommodaties.

Daarnaast is Gennep Doet Mee een belangrijke ontwikkeling. Gennep Doet Mee vindt het belangrijk dat mensen gezond en actief leven. Daarom willen zij iedereen in beweging krijgen en inwoners met elkaar verbinden. Dat doen ze via sport en bewegen. Gennep Doet Mee zet inwoners in hun eigen kracht, bijvoorbeeld door ontmoeting met andere mensen te stimuleren en mee te doen aan lokale activiteiten. De beweegcoaches, elke met hun specifieke kennis en netwerk, staan elke dag klaar om te zorgen dat iedereen, van jong tot oud, buurtbewoners en verenigingen, met of zonder beperking, in beweging komt.

4. DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELING

In 2017 telt de gemeente Gennep 17.064 inwoners. In 2037 is de totale bevolking gedaald naar 15.697 inwoners⁴. Dit betekent een daling van 8% van het inwoneraantal. De daling van het inwoneraantal is terug te zien bij inwoners van 0 t/m 64 jaar. De leeftijdsgroep van inwoners in de gemeente Gennep die 65 jaar en ouder zijn, stijgt van 3.760 inwoners in 2017 naar 5.568 inwoners in 2037. Dit is een stijging van 48%. In tabel 4.1 is de bevolkingsontwikkeling (per leeftijdsgroep) weergegeven.

De sterke bevolkingsgroei van inwoners ouder dan 65 jaar is ook zichtbaar in de bevolkingssamenstelling. In 2017 is 22% van de inwoners in de gemeente Gennep ouder dan 65 jaar. In 2037 is dat 35%. De leeftijdsgroep 45-64 jaar daalt van 31% in 2017 naar 22% in 2035. Ook de leeftijdsgroep 0-19 jaar daalt van 21% naar 18%. De ontwikkeling in de bevolkingssamenstelling wordt weergegeven in tabel 4.2.

De daling van de totale bevolking is in iedere kern zichtbaar, behalve in de kern Gennep. De kern Gennep

beschikt in 2017 over 9.475 inwoners. Dit aantal stijgt zeer licht naar 9.500 inwoners in 2035. In de kern Ottersum daalt het aantal inwoners het sterkst van 2.030 inwoners naar 1.570 inwoners in 2035. Dit betekent een daling van 29%. De kernen Milsbeek en Heijen dalen tot 2035 beiden met 15%. De bevolkingsontwikkeling per kern wordt weergegeven in tabel 4.3.

Tabel 4.1 Bevolkingsontwikkeling gemeente Gennep

	<u>2017</u>	<u>2022</u>	<u>2027</u>	<u>2032</u>	<u>2037</u>	<u>%</u>
0-19 jaar	3.626	3.363	3.121	2.943	2.888	-20%
20-44 jaar	4.311	4.244	4.046	3.939	3.714	-14%
45-64 jaar	5.365	4.939	4.481	3.981	3.527	-34%
65+	3.760	4.349	4.928	5.325	5.568	48%
Totaal	17.062	16.895	16.576	16.188	15.697	-8%

Tabel 4.2 Bevolkingssamenstelling gemeente Gennep

	<u>2017</u>	<u>2022</u>	<u>2027</u>	<u>2032</u>	<u>2037</u>
0-19 jaar	21%	20%	19%	18%	18%
20-44 jaar	25%	25%	24%	24%	24%
45-64 jaar	31%	29%	27%	25%	22%
65+	22%	26%	30%	33%	35%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 4.3 Bevolkingsontwikkeling per kern

	<u>2017</u>	<u>2020</u>	<u>2025</u>	<u>2030</u>	<u>2035</u>	<u>%</u>
Gennep	9.475	9.575	9.645	9.620	9.500	0,3%
Milsbeek	2.725	2.680	2.575	2.450	2.325	-15%
Ottersum	2.030	1.930	1.780	1.660	1.570	-29%
Heijen	2.020	1.980	1.900	1.810	1.720	-15%
Ven-Zelderheide	810	815	815	810	790	-2%

⁴ Bron: Cijfers/gegevens in dit hoofdstuk komen uit CBS Statline en Etal (Progneff 2016)

5. VRAAGONTWIKKELING ONDERWIJS

In dit hoofdstuk komt de ontwikkeling van de vraag naar binnensportaccommodaties vanuit het onderwijs aan bod. De scholen zijn belangrijke gebruikers van de binnensportaccommodaties. Gemeenten hebben een wettelijke taakstelling in het voorzien van sportruimtes voor het bewegingsonderwijs. Hoeveel sportruimtes hiervoor nodig zijn, is afhankelijk van het aantal scholen in de gemeente, het aantal leerlingen per school en het aantal uren bewegingsonderwijs dat per week gegeven wordt.

De gemeente Gennep telt één middelbare school (Elzendaalcollege), één school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs (SO-VSO Mikado) en acht basisscholen. Deze basisscholen worden hieronder opgesomd:

- SBO De Piramide (Gennep)
- Maria Goretti (Gennep)
- Elckerlyc (Gennep)
- De Ratel (Gennep)
- De Heggerank (Heijen)
- De Drie Vijvers (Milsbeek)
- De Brink (Ottersum)
- De Vonder (Ven-Zelderheide)

5.1 Leerlingenontwikkeling

Het totaal aantal basisschoolleerlingen in de gemeente Gennep (excl. Mikado) daalt de komende jaren met 26%, van 1.515 leerlingen in 2017 naar 1.132 in 2035. De krimp is over het algemeen een gevolg van het feit dat er de afgelopen jaren en/of de komende jaren minder kinderen zijn/worden geboren dan voorheen. Het aantal leerlingen in Heijen en Milsbeek daalt het sterkst, respectievelijk met 42% en 31%. De leerlingenontwikkeling wordt per basisschool weergegeven in tabel 5.1⁵.

De daling van het aantal basisschoolleerlingen heeft impact op de behoefte aan bewegingsonderwijs.

Een leerlingprognose van het Elzendaalcollege is niet aanwezig. Van 2012 tot en met 2015 is het leerlingenaantal afgenomen van 580 leerlingen in 2012 naar 482 leerlingen in 2015. De afgelopen jaren is het leerlingenaantal sterk gestegen. Op dit moment heeft het Elzendaalcollege 581 leerlingen.

Tabel 5.1 Leerlingenontwikkeling per basisschool

School	Dorp	2017	2022	2027	2032	2037	Vershil
SBO De Piramide	Gennep	122	106	98	96	96	-25%
Maria Goretti	Gennep	113	98	87	82	84	-24%
Elckerlyc	Gennep	276	240	213	200	206	-25%
De Ratel	Gennep	359	342	320	283	263	-25%
De Heggerank	Heijen	142	104	94	83	83	-42%
De Drie Vijvers	Milsbeek	206	164	146	148	148	-31%
De Brink	Ottersum	223	169	173	182	190	-22%
De Vonder	Ven-Zelderheide	74	65	64	61	62	-16%
Totaal		1515	1288	1195	1135	1132	-26%

⁵ Bron: Cijfers/gegevens in paragraaf 5.1 komen uit 'Resultaten en analyse van de lange termijn leerlingprognoses (2017-2038)' door Vereniging voor Katholiek en Christelijk Onderwijs (april 2017).

5.2 Behoeftte bewegingsonderwijs

De jaarlijkse behoefte aan binnensportaccommodaties voor het basisonderwijs (in klokuren) wordt berekend op basis van het huidige gebruik van de binnensportaccommodaties en de leerlingenprognoses. De maximale capaciteit van een gymlokaal of een zaaldeel van een grotere binnensportaccommodatie is 26 klokuren per week (1.040 uur op jaarbasis gedeeld door 40 weken). Praktisch gezien gaan wij uit van een capaciteit van 24 klokuren per week.

De gemeente Gennep beschikt over zes binnensportaccommodaties met in totaal acht zaaldelen. Op dit moment worden zes zaaldelen ingezet voor het faciliteren van bewegingsonderwijs van basisscholen (exclusief Het Elzendaalcollege en SO-VSO Mikado). Deze zaaldelen kunnen ieder 24 klokuren per week bewegingsonderwijs bieden. De binnensportcapaciteit voor bewegingsonderwijs in het basisonderwijs is 144 klokuren per week. De totale behoefte aan binnensportaccommodaties voor het bewegingsonderwijs in het basisonderwijs bedraagt op dit moment 88 klokuren per week. Om de huidige behoefte aan bewegingsonderwijs in het basisonderwijs te kunnen huisvesten zijn minimaal vier zaaldelen nodig.

De toekomstige behoefte in 2037, berekend op basis van de leerlingenprognoses (daling van 25%), bedraagt 66 uur (uitgaande van een gelijkblijvend aantal uren bewegingsonderwijs per week). In zowel de huidige als toekomstige vraag is sprake van overcapaciteit van het aantal zaaldelen. Als het totaal aantal uren wordt gedeeld door de wekelijkse capaciteit per zaaldeel, kan worden berekend hoeveel zaaldelen/accommodaties er beschikbaar moeten zijn. In de gemeente Gennep zijn minimaal drie zaaldelen nodig om het basisonderwijs te faciliteren voor bewegingsonderwijs.

Het Elzendaalcollege en SO-VSO Mikado maken beiden gebruik van de sportzaal (gesplitst in twee zaaldelen) in BMV Stienenweg. Beide scholen maken apart van elkaar gebruik van één zaaldeel. De scholen maken allebei 33,5 uur gebruik van de zaaldelen voor bewegingsonderwijs. De zaaldelen worden optimaal gebruikt aangezien de maximale capaciteit van een zaaldeel voor het voortgezet onderwijs 34 klokuren is. Daarnaast maakt het Elzendaalcollege ook nog gebruik van hun eigen gymzaal. Aangezien er geen actuele prognoses aanwezig zijn over de ontwikkeling van leerlingenaantallen van beide scholen, wordt aangenomen dat de behoefte ongeveer gelijk blijft.

Op basis van de leerlingenprognoses en de demografische ontwikkeling in de gemeente Gennep

is vast te stellen dat naar verwachting de behoefte vanuit het onderwijs tot en met 2037 daalt. In totaal is er in de toekomst een minimale behoefte van vijf zaaldelen voor het faciliteren van bewegingsonderwijs in de gemeente Gennep. Dit is een berekening op basis van een gelijkblijvend aantal uren bewegingsonderwijs per week.

In de politiek wordt al jaren gesproken om minstens drie uur bewegingsonderwijs per groep per week verplicht te stellen. Bij het toepassen van drie uren bewegingsonderwijs, neemt de behoefte aan binnensportruimte toe, ondanks een dalend aantal leerlingen. Het is de vraag of en wanneer dit realiteit gaat worden, maar het is een mogelijke ontwikkeling die in de gaten moet worden gehouden. Het is voor te stellen dat scholen ervoor kiezen om het derde uur bewegingsonderwijs anders in te vullen en geen binnensportaccommodatie te gebruiken.

Scholen hebben zelf in de digitale vragenlijst aangegeven dat het aantal uren per groep voornamelijk gelijk zal blijven. 78% van de scholen geeft dit aan. 22% van de scholen verwacht een stijging vanwege de ontwikkelingen rondom het verhogen van het aantal uren bewegingsonderwijs. Scholen geven tevens aan dat het totaalgebruik van de binnensportaccommodatie de komende jaren ongeveer gelijk blijft.

5.3 Tevredenheid scholen

De tevredenheid van de scholen over de binnen-sportaccommodaties in de gemeente Gennep is gemeten via een digitale vragenlijst. Deze vragenlijst is negen keer ingevuld. De deelnemers aan de vragenlijst zijn opgenomen in bijlage 1.

Gemiddeld beoordelen gebruikers de accommodatie die zij gebruiken met een 6,3 (schaal 0 t/m 10). Scholen zijn het meest tevreden over de bereikbaarheid. Ook de beschikbaarheid en sanitaire voorzieningen worden over het algemeen positief beoordeeld. Minder tevreden zijn de gebruikers over de veiligheid, functionaliteit en kwaliteit en staat van het onderhoud. Grote ontevredenheid is er over de materialen en de schoonmaak en hygiëne. In tabel 5.3 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 5.2 Tevredenheid binnensportaccommodaties scholen

Criterium	% Tevredenheid
Bereikbaarheid	100%
Beschikbaarheid	67%
Sanitaire voorzieningen	67%
Veiligheid	56%
Functionaliteit	56%
Kwaliteit en staat onderhoud	44%
Materialen	33%
Schoonmaak en hygiëne	33%

Hieronder wordt een aantal opmerkingen/suggesties weergegeven:

"De vloer is vaak erg glad."

"Last van lekkages, daardoor ontstaan natte plekken op de vloer."

"Temperatuur in de zaal is erg laag in de winter."

"De zaal is vaak niet schoon."

"We willen graag materialen die in orde en in voldoende mate aanwezig zijn."

6. VRAAGONTWIKKELING SPORT(VERENIGINGEN)

Sportverenigingen vormen, naast het onderwijs, de andere grootgebruikers van de binnensportaccommodaties. In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van sportdeelname en het lidmaatschap van verenigingen. Daarnaast wordt hier de informatie beschreven die is opgehaald uit de digitale vragenlijst, bijeenkomsten en gesprekken met sportverenigingen en andere gebruikers.

6.1 Sportdeelname en ledenontwikkeling sportverenigingen

Het landelijke sportdeelnamecijfer (minimaal twaalf keer per jaar sporten) is stabiel en ligt op 75%⁶. 81% van de inwoners in gemeente Gennep doet minimaal 12 keer per jaar aan sport. 57% van de Nederlanders in de leeftijd van 12 jaar tot 80 jaar sport wekelijks. In de gemeente Gennep gaat het om 60% van de inwoners tussen 12 en 80 jaar, die 60 keer per jaar of vaker (wekelijks) aan sport doet.

Ongeveer 26% van de Nederlanders is lid van een sportvereniging. In de gemeente Gennep is dit 28,5%.

27% van de inwoners van de gemeente Gennep sport het vaakst in georganiseerd verband (als lid van een sportvereniging). Landelijk gezien zijn mannen vaker lid van een sportvereniging (34%) dan vrouwen (18%). In de gemeente Gennep is dit ook het geval. Daar is 32% van de mannelijke inwoners en 24% van de vrouwelijke inwoners lid van een sportvereniging.

De verenigingen die gebruik maken van de binnensportaccommodaties in de gemeente Gennep zijn gevraagd naar hun ledensamenstelling. Tabel 6.1 maakt inzichtelijk dat het grootste deel van de leden (50%) 0-17 jaar is. Maar 4% van de leden is 65 jaar of ouder.

Tabel 6.1 Samenstelling leden binnen-sportverenigingen gemeente Gennep

Leeftijdsgroep	%
0-17 jaar	50%
18-44 jaar	35%
45-64 jaar	11%
65+	4%

De landelijke trend is dat mensen de afgelopen jaren meer zijn gaan bewegen, maar dat het ledenaantal bij verenigingen over het algemeen daalt (zie hoofdstuk 2). Volwassenen sporten steeds vaker individueel (het zogenaamde ongeorganiseerd of anders georganiseerd sporten) of in kleine groepjes zonder zich bij een vereniging aan te sluiten. De ontwikkeling van het ledenaantal van binnensportverenigingen is relevant voor het bepalen van de behoefte aan binnensportaccommodaties. Alle bonden, met uitzondering van basketbal en gymnastiek/turnen, hebben sinds 2000 een terugloop in ledenaantallen⁷.

De landelijke ontwikkeling zoals in de vorige paragraaf is beschreven komt overeen met de ontwikkeling in de gemeente Gennep. Uit de vragenlijst blijkt dat de ontwikkeling van het totale ledenaantal van de binnensportverenigingen de afgelopen jaren licht is gedaald met 8%. Alleen basketbalvereniging Cougars en korfbalvereniging VIOS zijn in ledenaantal gestegen. Basketbalvereniging Cougars is de enige vereniging die op dit moment een ledenstop/wachlijst hanteert aangezien zij niet meer teams

⁶ Bron: Landelijke sportdeelname cijfers in deze paragraaf komen uit de Rapportage Sport 2014. port op de kaart, 2012

⁷ Bron: Ruimte voor binnensport, Mulier Instituut, 2017

kunnen laten spelen op dit moment. Zij geven aan dat zij qua ledenaantal nog sterker gegroeid zouden kunnen zijn. In tabel 6.2 is de ledenontwikkeling per vereniging weergegeven.

verwacht dat het ledenaantal gelijk blijft. 14% van de verenigingen verwacht een stijging van het ledenaantal. Verenigingen zien kansen om in de toekomst meer ouderen aan hun vereniging te binden.

Tabel 6.2 Ledenontwikkeling binnensportverenigingen gemeente Gennep

Vereniging	2013	2014	2015	2016	2017	%
Basketbalvereniging Cougars	108	115	121	130	134	24%
VV Flamingo's '56	486	446	450	446	400	-18%
V.C.R.H.	40	40	35	35	25	-38%
VIOS	125	130	135	140	145	16%
VC Net In	32	32	30	30	30	-6%
SPES	236	242	219	203	210	-11%
Totaal	1027	1005	990	984	944	-8%

De ontwikkeling van de afgelopen jaren is niet volledig toepasbaar op de jaren die gaan komen, maar het ligt niet in de lijn der verwachting dat de sporten die de afgelopen jaren consequent met een afname te maken hebben gehad, ineens de weg naar boven inslaan. Flamingo's geeft aan dat hun daling voor een deel te wijten is aan het gebrek aan goede trainingstijden vanwege het capaciteitsprobleem.

De verenigingen in de gemeente Gennep hebben qua ledenontwikkeling een divers toekomstbeeld. 29% van de verenigingen verwacht een daling van het aantal leden. De meerderheid (57% van de verenigingen)

6.2 Tevredenheid en behoeften verenigingen en gebruikers

Door middel van een gesprek met diverse verenigingen, een bijeenkomst en een digitale vragenlijst is inzicht verkregen in de vraag, behoeften en tevredenheid van de verenigingen en gebruikers. De deelnemers aan de bijeenkomst en vragenlijst zijn opgenomen in bijlage 1.

Tevredenheid

De tevredenheid van sportverenigingen over de binnensportaccommodaties in de gemeente Gennep is gemeten via een digitale vragenlijst. Deze vragenlijst

is 16 keer ingevuld. Gemiddeld beoordelen gebruikers de accommodatie die zij gebruiken met een 6,1 (schaal 0 t/m 10).

Gebruikers zijn het meest tevreden over de parkeergelegenheden en de bereikbaarheid. De beschikbaarheid, sanitaire voorzieningen, prijs/kwaliteit verhouding en toegankelijkheid worden matig beoordeeld. Ontevreden zijn de gebruikers over de schoonmaak en hygiëne en kwaliteit en staat van het onderhoud. In tabel 6.3 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 6.3 Tevredenheid accommodatie(s)

Criterium	% Tevredenheid
Parkeergelegenheden	100%
Bereikbaarheid	67%
Beschikbaarheid	67%
Sanitaire voorzieningen	56%
Hoogte van de huur in verhouding tot kwaliteit	56%
Toegankelijkheid	44%
Schoonmaak en hygiëne	33%
Kwaliteit en staat onderhoud	33%

Uit de resultaten van de sport- en beweegmonitor die in 2016 is uitgevoerd, blijkt dat binnensportaccommodaties minder goed beoordeeld worden dan de buitensportaccommodaties. 72% van de gebruikers is (zeer) tevreden over de

binnensportaccommodaties en 84% van de gebruikers is tevreden met de buitensportaccommodaties. Wanneer specifiek naar de tevredenheid van accommodaties wordt gekeken, valt op dat sporthal Pica Mare minder goed wordt beoordeeld dan andere accommodaties. Veel negatieve reacties worden gegeven over de kwaliteit van de vloer, de sanitaire voorzieningen en de hygiëne.

De resultaten uit de digitale vragenlijst en de sport- en beweegmonitor worden bevestigd door de input die is verkregen uit de gesprekken en de bijeenkomsten. Een aantal genoemde knelpunten is te bevestigen door middel van bezettingsoverzichten en de schouw van de accommodaties.

Capaciteit

In de avonduren, voornamelijk doordeweeks, is sporthal Pica Mare nagenoeg volledig bezet. Zeker in de wintermaanden wanneer korfbalverenigingen gebruik maken van de sporthal. Beide korfbalverenigingen uit de gemeente Gennep kunnen minimaal/geen gebruik maken van de sporthal en zijn genooddaakt uit te wijken naar binnensportaccommodaties buiten de gemeente. Ook basketbalvereniging Cougars en volleybalvereniging Flamingo's '56 zouden graag meer gebruik maken van de sporthal. Ook in de weekenden worden capaciteitsproblemen ervaren met het plannen van wedstrijden. Optisport ziet over de afgelopen jaren een lichte daling in het gebruik.

In andere binnensportaccommodaties binnen de gemeente Gennep is wel ruimte beschikbaar. De Mikadozaal en de gymzalen voldoen vanwege sport specifieke redenen echter niet aan de wensen van de verenigingen. Vooral de gymzalen zijn te klein en laag om sport te kunnen beoefenen. De verenigingen ontkomen er echter niet aan om een aantal trainingen in deze zalen te houden. Hierdoor moet ook op verschillende locaties materialen worden opgeslagen. Hiervoor zijn vaak te weinig opbergmogelijkheden.

De capaciteitsproblemen leiden tot frustraties bij besturen, vrijwilligers, leden en ouders. Ouders van kinderen die korfballen, ervaren problemen met het vervoer. Daarnaast beperkt het capaciteitsprobleem de groei van verenigingen.

Kwaliteit

Verenigingen en gebruikers zijn, zoals ook blijkt uit de digitale vragenlijst, niet te spreken over de kwaliteit van de accommodaties. Verenigingen en gebruikers geven in het algemeen aan dat veel accommodaties verouderd, onhygiënisch en soms zelfs onveilig zijn. Daarnaast zijn zij zeer ontevreden over de schoonmaak en worden EHBO-voorzieningen gemist. Volgens enkele verenigingen wordt er niet frequent genoeg en op de juiste manier schoongemaakt. Er ligt vaak veel zand op de vloer. Dit leidt tot onveilige situaties en verenigingen vegen daardoor zelf de vloer.

Specifiek over sporthal Pica Mare wordt aangegeven dat de vloer te glad is (geldt ook voor gymzaal Milsbeek), de tribune verouderd en onveilig is, de hal erg koud is en dat de hal niet voldoet aan de eisen voor topsport (volleybal op eredivisie niveau). Daarnaast wordt door verenigingen aangegeven dat er vanaf de tribune boven de kleedkamers in gekeken kan worden.

Beheer en exploitatie

Enkele verenigingen en gebruikers zijn niet tevreden over het contact en de afstemming met Optisport. Dit zijn de hoofdgebruikers van sporthal Pica Mare. Ook Optisport geeft aan de relatie met de verenigingen graag te willen verbeteren. De verenigingen zijn niet te spreken over de horeca bij Pica Mare. De kantine is volgens de verenigingen te weinig open. Daarnaast missen ze het 'clubhuisgevoel'. Optisport geeft aan dat er al enkele gezamenlijke stappen zijn ondernomen om dit te verbeteren. De verenigingen VV Flamingo's '56 en basketbalvereniging Cougars geven aan zelf graag de kantine te willen beheren.

Spreiding en betaalbaarheid

Doordat iedere dorpskern, behalve Ven-Zelderheide, beschikt over een binnensportaccommodatie, wordt de spreiding van de accommodaties als uitstekend ervaren. Ook de bereikbaarheid en betaalbaarheid is over het algemeen voldoende (mits de kwaliteit en schoonmaak voldoende is).

Behoefte

Verenigingen en gebruikers zien kansen om meer onderling samen te werken, meer variatie in aanbod te bieden en een relatie op te bouwen met partners rondom zorg en gezondheid. Met als doel om uiteindelijk meer inwoners te laten bewegen/sporten en als verenigingen sterker te worden. Iedere inwoner uit de gemeente moet in de gemeente kunnen sporten.

Om dit te kunnen realiseren is er behoefte aan een centrale binnensportaccommodatie die voldoet aan wensen en behoeften. Er kan ook een extra sporthal worden gerealiseerd om te voldoen aan de kwantitatieve en kwalitatieve vraag. Hierbij kan worden aangesloten bij de ontwikkeling van het Integraal Kindcentrum.

Het grootste deel van de verenigingen verwacht dat de behoefte aan het gebruik van de binnensportaccommodaties de komende jaren ongeveer gelijk zal blijven. VV Flamingo's '56 en basketbalvereniging Cougars zouden graag meer gebruik willen maken van sporthal Pica Mare. Nu maken zij noodgewongen gebruik van de Mikadozaal of andere gymzalen. Ook de korfbalverenigingen SPES en VIOS zouden graag (meer) gebruik willen maken van de sporthal. Zij zouden in de wintermaanden (november t/m maart) gezamenlijk graag ongeveer 35 uur per week gebruik willen maken van (een

zaaldeel van) de sporthal. Specifiek gaat het hierbij om ongeveer 27 uur doordeweeks en ongeveer acht uur in het weekend.

Naast bovengenoemde verenigingen zijn er andere buitensporten die naast de velden en banen graag incidenteel gebruik maken van binnensportaccommodaties om te trainen, zoals voetbal en atletiek.

De binnensportaccommodatie(s) moet een thuisbasis zijn voor de verenigingen. De exploitatie van deze accommodatie(s) moet aansluiten bij de wensen en behoeften van de verenigingen en gebruikers.

Een clubhuisgevoel wordt nu namelijk gemist. Vandaar dat kansen worden gezien om de horecavoorziening zelf door sportverenigingen te laten exploiteren.

Op korte termijn is de behoefte van verenigingen dat het levendig, gezellig, veilig en schoon is in de binnensportaccommodaties.

7. AANBOD

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in het huidige aanbod aan binnensportaccommodaties in de gemeente Gennep. Er wordt aandacht besteed aan de kwaliteit, functionaliteit, spreiding, bezetting en financiële gegevens.

7.1 Overzicht binnensportaccommodaties

De gemeente Gennep beschikt op dit moment over zes binnensportaccommodaties. Binnensportaccommodaties worden doorgaans onderverdeeld in:

- sporthallen
- sportzalen
- gymzalen

De gemeente Gennep beschikt over één sporthal (en zwembad), één sportzaal en vier gymzalen. Alle binnensportaccommodaties zijn eigendom van de gemeente Gennep. De accommodaties worden beheerd en geëxploiteerd door Optisport. De accommodaties worden weergegeven in tabel 7.1.

Naast de bovengenoemde accommodaties beschikt het Elzendaalcollege in Gennep over een eigen gymzaal.

Tabel 7.1 Overzicht huidige binnensportaccommodaties

<u>Kern</u>	<u>Naam</u>	<u>Type</u>	<u>Eigendom</u>	<u>Beheer</u>	<u>Bouwjaar</u>	<u>Afmeting</u>
Gennep	Pica Mare	Sporthal (en zwembad)	Gemeente	Optisport	1995	24mx44mx7m
Gennep	Mikadozaal	Sportzaal	Gemeente	Optisport	2012	24mx21mx5,5m
Gennep	Gymzaal Gennep Zuid	Gymzaal	Gemeente	Optisport	1982	12mx21mx5,5m
Heijen	Gymzaal Heijen	Gymzaal	Gemeente	Optisport	1972	12mx21mx5,5m
Milsbeek	Gymzaal Milsbeek	Gymzaal	Gemeente	Optisport	1977	12mx21mx5,5m
Ottersum	Gymzaal Ottersum	Gymzaal	Gemeente	Optisport	1968	12mx21mx5,5m

7.2 Kwaliteit en functionaliteit binnensportaccommodaties

De kwaliteit en functionaliteit van de gemeentelijke binnensportaccommodaties worden in deze paragraaf beschreven. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt in sporthal (en zwembad) Pica Mare, de Mikadozaal en in de gymzalen. De accommodaties zijn beoordeeld op basis van de technische staat, energieprestatie, functionaliteit, exploitatie en toekomstperspectief. In bijlage 2 is van iedere binnensportaccommodatie een beoordeling toegevoegd.

7.2.1 Sporthal (en zwembad) Pica Mare Beschrijving

De sporthal is later aangebouwd aan het zwembad dat uit 1965 dateert (deels 1986). De sporthal en zwembad hebben een gezamenlijke entree, receptie en horeca. De verwarming en warmwatervoorziening van de sporthal is gesitueerd in de kelders van het zwembad.

De sporthal heeft een sportvloer van hout met belijning voor volleybal, handbal/zaalvoetbal, badminton en basketbal. Het oppervlak van de sportvloer is 44x24m. De hal is op 1/3-2/3 voorzien van een scheidingswand zonder akoestische voorzieningen (boven en opzij open). Het 1/3e deel is ingericht voor onderwijs. Er is een galerij voor toeschouwers gecombineerd met inschuifbare tribunes. Er zijn vier kleed- wasruimtes met een scheidsrechters- en EHBO-ruimte.

Gebruik

De sporthal is in gebruik voor bewegingsonderwijs door de basisscholen SBO De Piramide, OJBS Elckerlyc en BS Maria Goretti. Daarnaast wordt de sporthal voornamelijk gebruikt door verenigingssport (Basketbalvereniging Cougars, VV Flamingo's '56, Badmintonvereniging Gennep, SPES, Shuttle Club Gennep) en overig gebruik (bijv. Gennep Vitaal). Ook wordt de sporthal gebruikt door Stichting FAST (Eredivisie volleybal). Zoals eerder vermeld zouden enkele verenigingen in de avond en in het weekend graag meer gebruik maken van de sporthal.

Staat en onderhoud

De sporthal kenmerkt zich als een sobere, maar doelmatige hal. De ruwbouw en het schilderwerk is goed. De vochtplekken op de buitenmuur (kopgevel) zijn echter een punt van aandacht. De sporthal zelf heeft nog een levensduur van 20 jaar. De levensduur van het zwembad is echter geschat op ongeveer 10 jaar. Bouwkundig ingrijpen is op den duur noodzakelijk. Aangezien de installaties bij elkaar gesitueerd zijn, is dat van belang om mee te nemen in eventuele vervolgstappen. Dit beperkt de flexibiliteit en aanpasbaarheid.

Veel problemen worden ervaren met klimatologische omstandigheden en met de vloer (onlangs aangepakt). De inschuifbare tribune in de sporthal voldoet niet volledig aan de eisen. Er is een goedkeuringsrapport van Nijha (leverancier) indien de opbouw van de

tribune voldoet aan de gestelde eisen. Daarnaast is de kwaliteit van de sanitaire voorzieningen matig. Gezien de opslag van materialen op de sportvloer is er onvoldoende bergruimte. Dit wordt tevens bevestigd door de gebruikers.

7.2.2 Mikadozaal Beschrijving

De Mikadozaal is een sportzaal van 24m x 21m x 5,50m en door een scheidingswand in twee zalen te verdelen. De sportzaal is voorzien van een Pulastic sportvloer met belijning voor basketbal, volleybal, badminton en 2 handbalcirkels voor training.

Verder heeft de sportzaal de beschikking over twee kleed- en waslokalen en een grote toestellenberging met opbergkasten. In het gebouw zijn diverse multifunctionele ruimtes aanwezig o.a. voor begeleiding jongeren. Deze ruimtes zijn niet geschikt voor sportgebruik.

Gebruik

De sportzaal is in gebruik voor bewegingsonderwijs door het Elzendaalcollege en SO VSO Mikado. Daardoor kent de sportzaal doordeweeks overdag een hoge bezetting. Daarnaast wordt de sportzaal voornamelijk gebruikt door verenigingssport (Cougars, VV Flamingo's '56, GV ODI, ZVV De Niers, VIOS, ZV Oud Amak) en overig gebruik (bijv. door Buurtvereniging Dr. Nolen, Rolstoeldansgroep Saam Sam, Winteraeken Aerobic en Van der Ende Thaiboksen).

Staat en onderhoud

De Mikadozaal is sinds 2012 in gebruik. Een deel is nieuw aangebouwd en het bestaande deel is grondig gerenoveerd. De Mikadozaal verkeert op dit moment in uitstekende staat. Er zijn problemen (geweest) met het openen en sluiten van de scheidingswand.

7.2.3 Gymzalen

Beschrijving

Naast de sporthal en sportzaal zijn vier gymzalen in de gemeente Gennep aanwezig. De gymzalen hebben allen een afmeting van 12m x 21m x 5m met één bergingsruimte en twee kleed- en doucheruimten. Het aantal en de locaties van de gymzalen is bepaald door de aanwezigheid van onderwijslocaties. Alle gymzalen liggen nabij een basisschool. Twee van de vier gymzalen zijn onderdeel van het schoolpand (doorloop is mogelijk).

Gebruik

De gymzalen worden voornamelijk gebruikt voor bewegingsonderwijs. Daar zijn de gymzalen ook primair voor gebouwd. De gymzalen zijn niet voor alle (verenigings)sporten geschikt. Gymzalen hebben per definitie een te kleine oppervlakte om de meeste binnensporten te accommoderen. Een combiveld, voor zaalhandbal, zaalhockey, zaalkorfbal en zaalvoetbal, kan niet in een gymzaal worden uitgelijnd. Ook voor basketbal en volleybal voldoet een gymzaal niet aan de minimale afmetingen. Badminton is de

enige binnensport met belijning die, gekeken naar de vloerafmetingen, in een gymzaal kan worden geacommodeerd. De hoogte van gymzalen is echter een beperkende factor voor badminton. Wel kunnen gymzalen fungeren als trainingsmogelijkheden voor diverse sporten. Dit is ook terug te zien in het gebruik.

Staat en onderhoud

Alle gemeentelijke gymzalen zijn ouder dan 35 jaar. Wanneer een accommodatie structureel goed wordt onderhouden, hoeft een oudere leeftijd geen probleem te vormen voor de kwaliteit van een accommodatie. Bij deze gymzalen komt de oudere leeftijd echter wel tot uitdrukking in een slechtere bouwkundige staat. Dit heeft tot gevolg dat bouwkundig ingrijpen binnen nu en ongeveer tien jaar noodzakelijk wordt, hetzij renovatie (indien mogelijk), hetzij sloop. Dit geldt met name voor de gymzalen in Heijen en Ottersum. Dit is ook terug te zien in de hoogte van de jaarlijkse onderhoudskosten. De onderhoudskosten van gymzaal Gennep-Zuid zijn relatief gezien ook hoog.

Over het algemeen zijn de kwaliteitsmetingen van VSR-KMS rondom de schoonmaak van de accommodaties wisselend.

7.3 Capaciteit binnensportaccommodaties

In deze paragraaf wordt de capaciteit beschreven aan binnensportaccommodaties. Bij het berekenen van de capaciteit gaat het om het aantal zaaldelen dat aanwezig is. Hierbij is een gymzaal één zaaldeel. Een sportzaal telt voor twee zaaldelen en een sporthal telt voor drie zaaldelen. De gemeente Gennep beschikt op dit moment over acht zaaldelen voor ruim 17.000 inwoners. Inclusief de gymzaal van het Elzendaalcollege beschikt de gemeente Gennep over negen zaaldelen. Dit staat in tabel 7.2.

Nederland telt op dit moment 4.100 gymzalen, 689 sportzalen en 1.841 sporthallen. Een gemiddelde van 16 zaaldelen per 25.000 inwoners. Gemeenten met een omvang van ongeveer 25.000 inwoners

Tabel 7.2 Huidig overzicht zaaldelen

<u>Kern</u>	<u>Naam</u>	<u>Type</u>	<u>Zaaldelen</u>
Gennep	Pica Mare	Sporthal	2*
Gennep	Mikadozaal	Sportzaal	2
Gennep	Gennep Zuid	Gymzaal	1
Heijen	Gymzaal Heijen	Gymzaal	1
Milsbeek	Gymzaal Milsbeek	Gymzaal	1
Ottersum	Gymzaal Ottersum	Gymzaal	1
Totaal			8

*Sporthal Pica Mare kan maar in twee zaaldelen worden opgesplitst en wordt daarom in het totaal als sportzaal (twee zaaldelen) gerekend.

beschikken gemiddeld over 17 zaaldelen. De gemeente Gennep beschikt over minder zaaldelen dan het landelijke gemiddelde en het gemiddelde van gemeenten van vergelijkbare omvang.

De behoefte aan binnensportaccommodaties kan bepaald worden aan de hand van draagvlakcijfers en planologische kengetallen (NOC*NSF en VNG). Hierbij wordt uitgegaan van een maximale variant en een minimale variant per sporthal, sportzaal of gymzaal. De draagvlakcijfers schrijven voor dat een sporthal een draagvlak zou moeten hebben van tussen de 15.000 en 20.000 inwoners. Met andere woorden: per 15.000 of 20.000 inwoners zou een gemeente een sporthal moeten hebben. Een sportzaal zou een draagvlak moeten hebben van tussen de 10.000 en 12.500 inwoners; een gymzaal zou een draagvlak moeten hebben van 3.000 inwoners. Hierbij is het van belang om te realiseren dat een sporthal (met drie gedeeltes) kan fungeren als drie gymzalen en een sportzaal (met twee gedeeltes) als twee gymzalen.

Op basis van de minimum- en de maximumvarianten van de draagvlakmethode kan de behoefte aan binnensportaccommodaties gespecificeerd worden. Op basis van de minimumvariant is er afgerond een ondercapaciteit van twee zaaldelen. Het overzicht wordt weergegeven in tabel 7.3.

Tabel 7.3 Benodigd aantal binnensportaccommodaties o.b.v. draagvlakcijfers

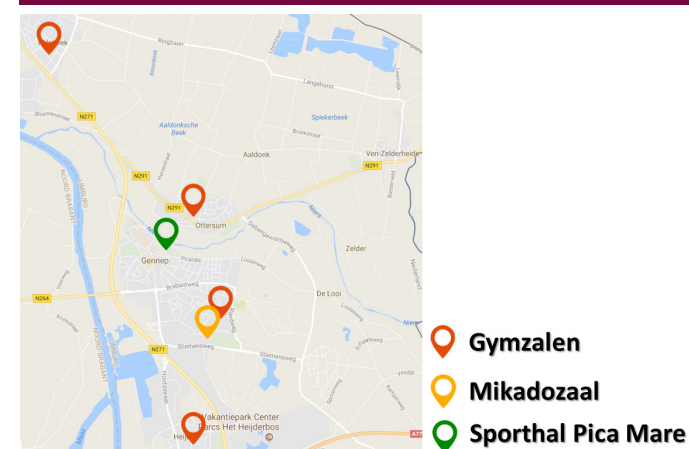
	<u>Benodigd</u>		Aanwezige accommodaties	<u>Saldo</u>	
	<i>Min.</i>	<i>Max.</i>		<i>Min.</i>	<i>Max.</i>
Aantal inwoners	17.062	17.062			
Draagvlakcijfers sporthallen	20.000	15.000			
Benodigd aantal sporthallen	0,9	1,1	0	-0,9	-1,1
Draagvlakcijfers sportzalen	12.500	10.000			
Benodigd aantal sportzalen	1,4	1,7	2	0,6	0,3
Draagvlakcijfers gymzalen	3.000	3.000			
Benodigd aantal gymzalen	5,7	5,7	5*	-0,7	-0,7

*Inclusief gymzaal Elzendaalcollege

7.4 Spreiding binnensportaccommodaties

In deze paragraaf wordt de spreiding van de gemeentelijke binnensportaccommodaties in de gemeente Gennep beschreven. Iedere dorpskern in de gemeente Gennep, behalve Ven-Zelderheide, beschikt over minimaal één binnensportaccommodatie. Qua spreiding valt op dat de Mikadozaal, gymzaal Gennep-Zuid en de gymzaal van het Elzendaalcollege (niet zichtbaar op figuur) dicht bij elkaar gesitueerd liggen. Figuur 7.1 toont de spreiding van de binnensportaccommodaties.

Figuur 7.1 Overzichtskaart binnensportaccommodaties gemeente Gennep

Voor het bewegingsonderwijs geldt een afstandsnorm van 1.000 meter. Dit betekent dat de binnensportaccommodatie in een straal van 1.000 meter moet liggen van de basisschool. De huidige accommodaties voldoen aan deze norm. Vrijwel alle scholen hebben een binnensportaccommodatie binnen een straal van 500 meter van hun school liggen. De meeste accommodaties liggen direct naast de scholen. Dit geldt alleen niet voor basisschool De Vonder. Deze basisschool ligt in Ven-Zelderheide. Zij maken gebruik van de gymzaal in Ottersum. De gemeente Gennep zorgt voor vervoer van de leerlingen van de school naar de accommodatie. In tabel 7.4 is per school de gebruikte binnensportaccommodatie en de afstand tot deze accommodatie weergegeven.

Inwoners in de gemeente Gennep hebben binnen 0,8 kilometer een binnen- of buitensportaccommodatie bereikt. Voor wat betreft de spreiding van de binnensportaccommodaties in relatie tot bereikbaarheid blijkt dat de afstand tot een sporthal in de gemeente Gennep gemiddeld 2,3 kilometer bedraagt. Gymzalen zijn vaak binnen één kilometer bereikbaar voor inwoners. Ten opzichte van het landelijk gemiddelde ligt de sporthal relatief gezien verder weg van de inwoners. De gemiddelde afstand tot een sporthal voor een Nederlander is 1,6 kilometer. Het verschil is te verklaren doordat omliggende dorpskernen (m.u.v. dorpskern Gennep) in de gemeente Gennep niet beschikken over een sporthal⁸.

Naast het aanbod in de gemeente Gennep beschikken omliggende gemeenten ook over diverse binnensportaccommodaties. Hier wordt ook structureel of incidenteel gebruik van gemaakt door een aantal sportverenigingen uit de gemeente Gennep. Het gaat hierbij om binnensportaccommodaties in de gemeenten Boxmeer, Cuijk en Berg en Dal. Specifiek wordt door de korfbalverenigingen voornamelijk gebruik gemaakt van de sporthallen in Oeffelt en Groesbeek. Dit is echter niet optimaal, omdat verenigingen uit eigen gemeente voorrang hebben op het huren van de sporthallen.

7.5 Bezetting binnensportaccommodaties

De bezetting van de huidige accommodaties is een belangrijke graadmeter voor de mate waarin vraag en aanbod op elkaar zijn afgestemd. Er is gekeken naar het aantal structureel verhuurde uren (geen incidentele huur) per binnensportaccommodatie. Ten opzichte van de beschikbare capaciteit geeft dat de bezetting weer.

Gezien de diversiteit in lengte van het binnensportseizoen (lang niet alle sporten kennen een volledig binnensportseizoen) is de bezettingsgraad daarom in de wintermaanden (november) en in de zomermaanden (mei) berekend. Er is vaak een piek in de wintermaanden wanneer een aantal buitensporten naar binnen komen.

Tabel 7.4 Afstand tot binnensportaccommodatie per school

School	Binnensportaccommodatie	Afstand
Basisschool De Ratel	Gymzaal Gennep Zuid	0 meter
Basisschool De Heggerank	Gymzaal Heijen	0 meter
Basisschool De Drie Vijvers	Gymzaal Milsbeek	100 meter
Basisschool De Brink	Gymzaal Ottersum	50 meter
Basisschool De Vonder	Gymzaal Ottersum	3.300 meter
Mikado (SO / VSO)	Mikadozaal	0 meter / 200 meter
Elzendaalcollege	Mikadozaal (en eigen gymzaal)	150 meter
Basisschool Maria Goretti	Sporthal Pica Mare	150 meter
Basisschool Elcerlyc	Sporthal Pica Mare	500 meter
Basisschool SBO Piramide	Sporthal Pica Mare	100 meter

⁸ Bron: Gemiddelde afstand tot een sporthal, Volksgezondheid & zorg, 2015

Voor het berekenen van de bezettingsgraden is uitgegaan van een praktische bezettingsgraad. Deze bezettingsgraad wordt berekend op basis van 40 weken per jaar, zeven dagen per week en 14 uur per dag. Soms wordt in sporthal Pica Mare maar één helft van de hal (één zaaldeel) gebruikt. In de berekening van de bezetting is hiermee rekening gehouden door het aantal verhuurde uren per zaaldeel mee te nemen.

De sporthal en Mikadozaal hebben een hogere bezetting dan de gymzalen. Gymzaal Gennep-Zuid heeft de hoogste bezettingsgraad van de gymzalen. De bezettingscijfers van de gymzalen in omliggende dorpskernen is het laagst. De praktische bezettingsgraad per accommodatie wordt weergegeven in tabel 7.5.

Tabel 7.5 Praktische bezettingsgraad binnensportaccommodaties gemeente Gennep

Binnensportaccommodatie	Winter (november)	Zomer (mei)
Sporthal Pica Mare	55%	50%
Mikadozaal		
▪ Zaaldeel Mikado	54%	40%
▪ Zaaldeel Elzendaal	43%	47%
Gymzaal Gennep-Zuid	32%	30%
Gymzaal Ottersum	30%	19%
Gymzaal Milsbeek	26%	20%
Gymzaal Heijen	20%	20%

Aangezien bij een praktische bezettingsgraad geen onderscheid wordt gemaakt in dag, avond en weekend gebruik is specifiek gekeken naar de bezettingsgraad doordeweeks overdag van 9.00 t/m 17.00 uur, de bezettingsgraad in de avonduren doordeweeks van 18.00 t/m 23.00 uur en de bezettingsgraad in het

weekend (14 uur per dag, totaal 28 uur). Ook hier is onderscheid gemaakt tussen de bezettingsgraad in de winter en in de zomer. Deze bezettingsgraden in de winter worden weergegeven in tabel 7.6 en in de zomer in tabel 7.7.

Tabel 7.6 Bezettingsgraad wintermaanden (november) doordeweeks, avonduren en weekend

Binnensportaccommodatie	Bezettingsgraad Doordeweeks	Bezettingsgraad Avonduren	Bezettingsgraad Weekend
Sporthal Pica Mare	47%	92%	40%
Mikadozaal			
▪ Zaaldeel Mikado	87%	46%	16%
▪ Zaaldeel Elzendaal	72%	34%	13%
Gymzaal Gennep-Zuid	46%	14%	0%
Gymzaal Ottersum	40%	48%	0%
Gymzaal Milsbeek	26%	50%	7%
Gymzaal Heijen	19%	48%	0%

Tabel 7.7 Bezettingsgraad zomermaanden (mei) doordeweeks, avonduren en weekend

Binnensportaccommodatie	Bezettingsgraad Doordeweeks	Bezettingsgraad Avonduren	Bezettingsgraad Weekend
Sporthal Pica Mare	44%	92%	27%
Mikadozaal			
▪ Zaaldeel Mikado	68%	28%	13%
▪ Zaaldeel Elzendaal	79%	36%	14%
Gymzaal Gennep-Zuid	60%	16%	0%
Gymzaal Ottersum	36%	14%	0%
Gymzaal Milsbeek	26%	36%	0%
Gymzaal Heijen	22%	36%	4%

Opvallend aan de bezetting is het hoge avondgebruik van sporthal Pica Mare. Een avondbezetting van 92% is zeer hoog. Daarnaast valt op dat er in de avonduren geen verschil aanwezig is tussen het gebruik in de zomermaanden én de wintermaanden. In het weekendgebruik is dit wel zichtbaar. De vraag naar sporthalcapaciteit is nog hoger dan de huidige bezettingsgraad laat zien. Indien de bezettingsgraad van sporthal Pica Mare wordt berekend op basis van de behoefte aan extra uren vanuit de korfbalverenigingen, zou de sporthal doordeweeks in de avonduren een bezettingsgraad hebben van 128%. De bezettingsgraad in het weekend zou ongeveer 68% zijn.

De Mikadozaal kent voornamelijk een hoge bezettingsgraad doordeweeks overdag vanwege het gebruik van de scholen. In de avonduren is hier nog veel beschikbare ruimte. Daarnaast is zichtbaar dat de gymzalen nauwelijks bezetting hebben in het weekend. Er kunnen namelijk geen sportwedstrijden in gymzalen worden gespeeld.

7.6 Financiële gegevens binnensportaccommodaties

De gemeentelijke accommodatielasten (binnen- en buitensport) waren voor 2015 begroot op € 916.331. Bijna de helft van deze lasten worden gemaakt door het zwembad Pica Mare. De totale lasten van de binnensportaccommodaties (exclusief zwembad) komen neer op € 178.440. Het budget in de gemeente Gennep dat besteed wordt aan sport is volgens de Monitor Sport en Gemeenten vergelijkbaar met andere gemeenten in Noord-Limburg. Alle gemeenten

besteden ongeveer 2% van het totale budget aan sport. Als wordt gekeken naar het sportbudget per inwoner scoort de gemeente Gennep relatief hoog ten opzichte van andere Noord-Limburgse gemeenten.

Financieel heeft de gemeente Gennep rondom de binnensportaccommodaties de eigenaarslasten (verzekering, belasting, kapitaallasten e.d.) en is verantwoordelijk voor groot onderhoud. Optisport draagt als exploitant alle exploitatielasten (klein onderhoud en onderhoud installaties) en ontvangt inkomsten uit de gehele exploitatie (sporthal- en zwembadverhuur en horeca e.d.). Het contract met Optisport is verlengd tot en met 31 december 2018. Er is gekozen om het contract steeds met één jaar te verlengen.

In tabel 7.8 is per accommodatie de WOZ waarde, de boekwaarde en de onderhoudskosten per m2 weergegeven. De gymzalen in Heijen, Ottersum en

Milsbeek zijn volledig afgeschreven. Opvallend zijn de hoge onderhoudskosten van een aantal binnensportaccommodaties, zoals gymzaal Gennep Zuid, gymzaal Heijen en gymzaal Ottersum. De norm voor jaarlijkse onderhoudskosten bij nieuwbouw zijn € 36 per m2.

Het tarief van de binnensportaccommodaties is nagenoeg universeel voor de diverse locaties. Het tarief per uur stijgt evenredig met het oppervlakte van de sportvloer. Alleen het huren van 1/3e sporthal is relatief iets duurder dan een gymzaal of halve sportzaal. De tarieven voor de binnensport in de gemeente Gennep zijn volgens de Monitor Sport en Bewegen relatief hoog ten opzichte van andere Noord-Limburgse gemeenten. Dit is echter lastig te vergelijken aangezien iedere gemeente een ander subsidiebeleid hanteert. De hoogte van de subsidie wordt namelijk in veel gevallen afgestemd op de tarieven voor het huren van sportaccommodaties.

Tabel 7.8 Financiële gegevens binnensportaccommodaties gemeente Gennep

<u>Naam</u>	<u>Plaats</u>	<u>WOZ waarde</u> 2016	<u>Boekwaarde</u> 1-1-2017	<u>Onderhoudskosten / m2 / jaar*</u>
Sporthal Pica Mare	Gennep	€ 1.189.000**	€ 836.185**	€ 39
Gymzaal Gennep Zuid	Gennep	€ 249.000	€ 18.381	€ 55,80
Gymzaal Mikadozaal	Gennep	€ 904.000	€ 1.130.653	€ 18
Gymzaal Heijen	Heijen	€ 186.000	€ 0	€ 50
Gymzaal Ottersum	Ottersum	€ 214.000	€ 0	€ 60
Gymzaal Milsbeek	Milsbeek	€ 162.000	€ 0	€ 34

* Volgens Meerjarenonderhoudsplan

** Sporthal Pica Mare in combinatie met zwembad

8. BESCHOUWING EN CONCLUSIE

De toekomstige vraag naar binnensportaccommodaties wordt in belangrijke mate bepaald door de ontwikkeling en samenstelling van het inwoneraantal, leerlingenprognoses, de sportparticipatie, de verenigingen en de (veranderende) vraag naar ruimte voor sport. Ten aanzien van deze factoren wordt het volgende geconstateerd:

- Het inwoneraantal van de gemeente Gennep neemt de komende jaren af (-8%). De dorpskernen Milsbeek, Heijen, Ottersum en Ven-Zelderheide krijgen te maken met een sterke bevolkingsdaling.
- Het aantal oudere inwoners (65-plussers) neemt de komende jaren toe (48%).
- Het aantal kinderen/jongeren neemt de komende jaren af (-20%).
- Sportdeelname vertoont een licht stijgende/stabiele groei in Nederland (0,5%).
- De sportdeelname bij ouderen ligt beduidend lager dan bij kinderen, jongeren en volwassenen. Daarnaast maken ouderen minder gebruik van binnensportaccommodaties. Hier ligt echter wel een kans voor verenigingen.
- De behoefte aan binnensportaccommodaties vanuit het bewegingsonderwijs neemt de komende jaren af door een dalend leerlingaantal. Bij basisscholen is dit gemiddeld gezien een daling van 26% van het leerlingenaantal in 2037. In totaal is er in de toekomst een minimale behoefte van vijf zaaldelen voor het faciliteren van bewegingsonderwijs.
- Er is een dalende trend waarneembaar in de ledenaantallen van binnensportverenigingen, zowel landelijk als in de gemeente Gennep. Een aantal verenigingen geeft echter aan niet te kunnen groeien vanwege een beperkte capaciteit van de sporthal. De meeste verenigingen uit de gemeente Gennep

geven aan dat het ledenaantal en het gebruik ongeveer gelijk blijft.

- Er is sprake van een lage gebruikerstevredenheid. De belangrijkste aandachtspunten liggen bij de capaciteit, kwaliteit (schoonmaak) en staat van de accommodaties en afstemming met de exploitant.
- Verenigingen en gebruikers hebben behoefte aan meer 'sporthal capaciteit'. Er is vanwege sport specifieke wensen behoefte aan een sporthal.

Het huidige aanbod van binnensportaccommodaties is in kaart gebracht. Ten aanzien van de resultaten kan het volgende worden geconstateerd:

- De spreiding van de binnensportaccommodaties is zeer goed. De afstand van een school tot een binnensportaccommodatie is voor vrijwel iedere school minder dan 500 meter.
- De overall bezetting van de binnensportaccommodaties in de gemeente Gennep is laag. Over het algemeen is sprake van overcapaciteit. Vrijwel alle binnensportaccommodaties kennen een beperkte bezetting van minder dan 50%, waarbij de gymzalen zelfs niet boven de 35% uitkomen.
- Sporthal Pica Mare zit qua verenigingsgebruik nagenoeg vol. Het gebruik van sporthal Pica Mare in de avonden (en in het weekend) en de extra druk in de wintermaanden zorgen voor piekmomenten en structureel ruimtegebrek. Daarom wordt door enkele verenigingen uitgeweken naar andere accommodaties binnen en buiten de gemeente.
- De toekomstige benodigde capaciteit (2037) aan binnensportaccommodaties vanuit het bewegingsonderwijs in de gemeente Gennep bedraagt minimaal vijf

zaaldelen uitgaande van de huidige wettelijke normering.

- De toekomstige benodigde capaciteit aan binnensportaccommodaties vanuit verenigingen en andere gebruikers is niet in aantal zaaldelen uit te drukken. Er is vanuit verenigingen en gebruikers behoefte aan 'extra' sporthal capaciteit.
- Gezien de leeftijden van de accommodaties, de boekwaardes en de staat van de accommodaties, is sprake van een behoorlijke veroudering van de binnensportaccommodaties. Het gaat hierbij voornamelijk om de gymzalen. Hoewel de gymzalen de afgelopen decennia goed zijn onderhouden, zijn de komende jaren wel de nodige onderhoudsinvesteringen te verwachten.
- De toekomst van sporthal Pica Mare is sterk gelieerd aan het zwembad vanwege gedeelde voorzieningen en de gezamenlijke ruimte met installaties onder het zwembad.

De totale capaciteit van binnensportaccommodaties voldoet aan de huidige en toekomstige vraag. Er is echter sprake van een mismatch tussen vraag en aanbod. Over het algemeen is sprake van overcapaciteit. Het gebruik van de binnensportaccommodaties is over het algemeen laag. Dit komt door het lage gebruik van de gymzalen. In een gemeente als Gennep met diverse dorpskernen zijn over het algemeen meer gymzalen aanwezig om ruimte te bieden voor bewegingsonderwijs.

Qua capaciteit en gebruik van de sporthal is sprake van ondercapaciteit. Er is ondercapaciteit in de avonduren (en in het weekend) en er is met name een piek in de wintermaanden zichtbaar. Over het gehele jaar is de vraag naar sporthalcapaciteit groter dan het aanbod. Dit zal, ondanks de ontwikkelingen, op korte termijn (vijf jaar) niet veranderen. Dit maakt het capaciteitsvraagstuk een complex probleem, want de gymzalen voldoen vanwege de afmetingen en mogelijkheden niet aan de wensen van verenigingen. Verenigingen zien de sporthal en gymzalen daarom juist graag los van elkaar.

De kwaliteit en staat van een aantal binnensportaccommodaties is divers. Bij een aantal accommodaties is bouwkundig ingrijpen op korte termijn noodzakelijk (binnen nu en tien jaar). Dit is terug te zien in de jaarlijkse onderhoudskosten. In tabel 8.1 zijn de verschillende binnensportaccommodaties beoordeeld op basis van kwaliteit, functionaliteit en gebruik.

Tabel 8.1 Beoordeling binnensportaccommodaties

<u>Accommodatie</u>	<u>Kwaliteit</u>	<u>Functionaliteit</u>	<u>Gebruik</u>
Sporthal Pica Mare	0	+	++
Sportzaal Mikado	++	+	+
Gymzaal Gennep Zuid	0	0	0
Gymzaal Heijen	-	0	--
Gymzaal Milsbeek	0	0	--
Gymzaal Ottersum	-	0	-

(Beoordeling op basis van ++, +, 0, -, --)

9. OPLOSSINGSRICHTINGEN EN VERVOLGSTAPPEN

In dit hoofdstuk wordt een aantal oplossingsrichtingen voor de binnensportaccommodaties in de gemeente Gennep beschreven en wordt een aantal aanbevelingen gedaan voor mogelijke vervolgstappen.

9.1 Mogelijke oplossingsrichtingen en opties

In deze paragraaf wordt een aantal oplossingsrichtingen en opties beschreven op basis van de beschouwing en conclusie in het vorige hoofdstuk. We hebben hierbij gekeken naar kwaliteit, functionaliteit, (onderhouds)kosten, bezettingsgraad en ligging/spreiding. Per optie worden mogelijke voor- en nadelen benoemd. De oplossingsrichtingen zijn:

1. Behouden van capaciteit en spreiding
2. Verhogen van capaciteit en behouden van spreiding
3. Herijken van capaciteit en spreiding

9.1.1 Behouden van capaciteit en spreiding

In deze richting gaan wij voor de binnensport uit van instandhouding van de bestaande accommodaties voor bewegingsonderwijs en verenigingen in de kernen. Bij het in stand houden van de huidige spreiding en capaciteit zijn de volgende opties door te voeren.

Optie 1: Renovatie en/of nieuwbouw gymzalen

Vanwege de kwaliteit en staat van de gymzalen (voornamelijk in Ottersum en Heijen) is bouwkundig ingrijpen noodzakelijk. In de komende jaren zijn namelijk hoge onderhoudskosten te verwachten aan de gymzalen. Het perspectief van leefbaarheid in kleine kernen, kunnen een rol spelen bij het bepalen van de behoefte aan sportaccommodaties. Zo kan het bijvoorbeeld vanuit leefbaarheid waardevol zijn om bepaalde sportaccommodaties in stand te houden, terwijl de bezetting van deze accommodaties te beperkt is.

Bij nieuwbouw van gymzalen wordt geadviseerd een grotere afmeting te gebruiken. Voor onderwijsgebruik adviseert de KVLO (vakvereniging voor gymleraren) een afmeting van 14m x 22m x 5,5m. Dat is groter dan de standaard gymzalen nu zijn.

Voordelen

- Voorzieningen in kleine kernen blijven behouden t.b.v. de leefbaarheid.
- Spreiding m.b.t. binnensportaccommodaties blijft intact.
- Afstand tussen school en

binnensportaccommodatie voldoet aan wettelijke norm.

- Nieuwbouw kan multifunctioneel plaatsvinden (bijv. zaal gemeenschapshuis) en kan bijdrage leveren aan duurzaamheid accommodaties.
- Mogelijkheid om duurzaamheidsmaatregelen optimaal toe te passen.

Nadelen

- Structureel in stand houden van overcapaciteit.
- Gymzalen niet functioneel voor sportgebruik. Ook niet bij nieuwbouw.
- Op den duur bouwen voor leegstand vanwege laag gebruik van gymzalen.

Optie 2: Plaatsen extra scheidingswand sporthal Pica Mare

Nader onderzocht kan worden of het plaatsen van een extra scheidingswand bouwtechnisch mogelijk is in sporthal Pica Mare. Binnen de bestaande capaciteit is het daardoor mogelijk om de sporthal gedifferentieerder te verhuren. Door slim te plannen en te schuiven kunnen hierdoor extra verhuurbare uren worden vrijgemaakt.

Voordeel

- Vergroten van functionaliteit sporthal Pica Mare.

Nadelen

- Aantal m2 blijft gelijk. Aanpassing levert geen extra 'velden' op.
- Geen structurele oplossing voor piek in de wintermaanden.
- Relatief dure oplossing.

Optie 3: Verhogen functionaliteit en gebruik Mikadozaal

De Mikadozaal is qua afmeting kleiner dan sporthal Pica Mare en groter dan de gymzalen. De sportzaal wordt door verenigingen gebruikt vanwege onvoldoende beschikbare ruimte in sporthal Pica Mare. Er is in de avonden en in het weekend nog ruimte beschikbaar. Er worden momenteel door de verenigingen problemen ervaren met de belijning, indeling van de zaal en de scheidingswand. Daarnaast is het tarief voor het huren van de volledige sportzaal niet voordelig. Deze problemen zouden kunnen worden opgelost.

Voordeel

- Gebruik van Mikadozaal wordt aantrekkelijker door oplossen problemen en aanpassing in tarieven. Dit leidt tot minder druk op het gebruik van de sporthal.

Nadeel

- De optie is niet toereikend genoeg voor de oplossing van het capaciteitsprobleem.
- De optie draagt niet bij aan wens verenigingen om op één locatie te sporten vanwege 'clubhuisgevoel'.
- De Mikadozaal is qua afmeting en hoogte niet geschikt voor wedstrijdgebruik van sporten, zoals basketbal, volleybal en korfbal. Voor trainingen is de zaal eventueel wel geschikt.

9.1.2 Vergroten van capaciteit en behouden van spreiding

In deze paragraaf wordt de renovatie of nieuwbouw van gymzalen uitgevoerd zoals in de vorige paragraaf beschreven. Hiermee blijft de spreiding van accommodaties behouden. Daarnaast wordt de capaciteit verhoogd voor het sportgebruik in de gemeente Gennep. Hiervoor zijn twee opties beschreven.

Optie 1: Verschuiving activiteiten naar andere locaties

Mogelijk is een deel van de extra behoefte via alternatieve wegen op te lossen. Hierbij valt te denken aan tijdelijke overkappingen van bestaande buitensportvelden (blaashal) of alternatieve vloeren in bestaande niet-sportaccommodaties (buurthuizen of leegstaande kantoorpanden). Deze oplossingen vragen creativiteit en buigzaamheid van de

gemeente en de gebruiker. Desondanks winnen deze oplossingen steeds meer aan populariteit.

Voordeel

- Voordelig alternatief.

Nadelen

- Oplossing is vaak niet van structurele aard.
- Oplossing voldoet niet aan de wensen van de gebruikers.

Optie 2: Nieuwbouw bestaande sporthal Pica Mare

Binnen de scope van ongeveer 15 à 20 jaar is het niet noodzakelijk sporthal Pica Mare te vervangen. Gezien de kwaliteit en staat van het zwembad en de geplande realisatie van het Integraal Kindcentrum behoort het echter tot de mogelijkheden om sporthal Pica Mare vroegtijdig te vervangen.

Voordelen

- Nieuwbouw betekent dat er een situatie gerealiseerd kan worden die past bij de huidige sporttechnische eisen en wensen van de verenigingen.
- Er kan een sporthal van 48 meter bij 28 meter worden gerealiseerd. Deze afmeting zorgt voor extra mogelijkheden, zorgt bijvoorbeeld voor 1 extra basketbalveld en 1 extra volleybalveld.
- Mogelijkheid om te voldoen aan normen/eisen voor topsportgebruik.

- Mogelijkheid om duurzaamheidsmaatregelen optimaal toe te passen.

Nadelen

- Kapitaalvernietiging aangezien sporthal nog een levensduur heeft van ongeveer 20 jaar (onafhankelijk van zwembad).
- Het slopen en herbouwen van de sporthal brengt een forse investering met zich mee.
- Continuïteit van het gebruik van de sporthal is lastig op de huidige locatie, er zal naar tijdelijke alternatieven gezocht moeten worden.

Optie 3: Nieuwbouw extra sporthal

Naast de huidige sporthal zou een tweede sporthal in de gemeente Gennep gebouwd kunnen worden. VNG adviseert bij uitbreiding van de binnensportcapaciteit (nieuwbouw) tenminste een bezetting van 1.600 uur op jaarbasis te kunnen garanderen.

Extra optie: De mogelijkheid bestaat om een semipermanente sporthal te bouwen. Deze hal is afhankelijk van de behoefte te bouwen voor een periode van maximaal 25 jaar. Een semipermanente sporthal kan op korte termijn gerealiseerd worden, is demontabel en kan afgestemd worden op specifieke wensen en behoeften. Gezien de ontwikkelingen die wijzen op afname van het gebruik van binnensportaccommodaties, zou dit een (tijdelijke) oplossing kunnen zijn.

Voordelen

- Nieuwbouw betekent dat er een situatie gerealiseerd kan worden die past bij de huidige sporttechnische eisen en wensen van de verenigingen.
- Mogelijkheid om te voldoen aan normen voor topsportgebruik.
- Mogelijkheid om duurzaamheidsmaatregelen optimaal toe te passen.

Nadeel

- Nieuwbouw van een tweede gemeentelijke sporthal in de gemeente Gennep is vanuit de capaciteit niet realistisch zonder het afstoten van bestaande accommodaties. Hierdoor wordt overcapaciteit gecreëerd. Naar verwachting is de extra vraag aan aan sporthalcapaciteit ongeveer 600 uur op jaarbasis.

9.1.3 Herijken van capaciteit en spreiding

Gezien de bezetting en spreiding van de gymzalen achten wij instandhouding van alle bestaande binnensportaccommodaties niet noodzakelijk. Op grond van een aantal criteria wordt een aantal voorstellen gedaan om de huidige binnensportstructuur aan te passen.

Momenteel is reeds sprake van een overcapaciteit van gymzalen voor bewegingsonderwijs en dit zal in de toekomst naar verwachting door het afnemende

aantal leerlingen toenemen. Op termijn zouden vanuit capaciteitsperspectief gymzalen kunnen sluiten. Dit betekent dan wel dat de scholen gebruik dienen te maken van een andere gymzaal of een sporthal. Op dat moment dient voor de specifieke situatie te worden bepaald wat hiervan de consequenties zijn, met name voor de afstand tussen de school en de binnensportaccommodatie.

Kijkend naar de kwaliteit, functionaliteit, (onderhouds) kosten, bezettingsgraad en ligging/spreiding zou in de toekomst bijvoorbeeld de gymzaal in Ottersum afgestoten kunnen worden. Indien één van deze gymzalen haar deuren zou sluiten, kan aan alle gebruikers binnen het bestaande aanbod van binnensportaccommodaties binnen de gemeente een (met uitzondering van de locatie) gelijkwaardig alternatief worden aangeboden. Naast de huidige sporthal zou een tweede sporthal (of grote sportzaal) in de gemeente Gennep gebouwd kunnen worden.

Voordelen

- Afstoten van een gymzaal levert een kostenbesparing op.
- Afstoten van een gymzaal verbetert de match tussen vraag en aanbod.
- Nieuwbouw betekent dat er een situatie gerealiseerd kan worden die past bij de huidige sporttechnische eisen en wensen van de verenigingen.

- Mogelijkheid om te voldoen aan normen voor topsportgebruik.
- Mogelijkheid om duurzaamheidsmaatregelen optimaal toe te passen.

Nadelen

- Afstoten van de gymzaal vergroot de afstand tussen school en binnensportaccommodatie. Hiermee wordt niet voldaan aan de wettelijke norm en dienen de kosten vergoed te worden voor het vervoer van leerlingen naar een andere binnensportaccommodatie.
- Afstoten van voorziening in een kleine kern is negatief voor de leefbaarheid.

9.2 Advies voor vervolgstappen

De opties, zoals beschreven in paragraaf 9.1, zijn in tabel 9.1 beoordeeld aan de hand van een aantal criteria. Deze criteria zijn van belang bij het maken van keuzes rondom (binnen)sportaccommodaties. Het gaat hierbij om de volgende opties:

- Optie 1: Renovatie en/of nieuwbouw gymzalen
- Optie 2: Plaatsen extra scheidingswand Pica Mare
- Optie 3: Verhogen functionaliteit en gebruik Mikadozaal
- Optie 4: Verschuiving activiteiten naar andere locaties
- Optie 5: Nieuwbouw bestaande sporthal Pica Mare

- Optie 6: Nieuwbouw extra sporthal
 - Optie 7: Herijken van capaciteit en spreiding
- De opties 'Nieuwbouw huidige sporthal Pica Mare' en 'Herijking binnensportcapaciteit' scoren het hoogst op de gestelde criteria. Daarnaast scoort de optie 'Verhogen functionaliteit Mikadozaal' hoog. Er is geen totaalscore weergegeven aangezien er geen weging aan de criteria is toegekend.

De optie 'Verhogen functionaliteit Mikadozaal' is de meest korte termijn oplossing van de drie overgebleven opties. Binnen deze optie zou het tarief van de Mikadozaal aangepast kunnen worden voor het gelijktijdig gebruiken van beide zaaldelen. Daarnaast zou de belijning aangepast

kunnen worden, zodat de zaal bruikbaar is voor enkele verenigingssporten. Ook de werking van de scheidingswand zou geoptimaliseerd kunnen worden. Mocht het openen en sluiten van de scheidingswand een probleem blijven, zou de bezetting van de zaal ingedeeld kunnen worden waarbij het openen en sluiten van de scheidingswand zo minimaal mogelijk voorkomt. Deze optie leidt niet tot het oplossen van het capaciteitsprobleem in de sporthal, maar leidt wellicht tot minder druk op de bezetting.

Bij de optie 'Nieuwbouw huidige sporthal Pica Mare' speelt de toekomst van het zwembad een belangrijke rol. De sporthal heeft over het algemeen nog een levensduur van 15 à 20 jaar, maar er worden vele

Tabel 9.1 Beoordeling opties

	Optie 1	Optie 2	Optie 3	Optie 4	Optie 5	Optie 6	Optie 7
Kwaliteitsniveau aanbod	5	2	2	1	4	3	4
Mate van oplossen knelpunten	1	2	2	1	4	5	4
Toekomstbestendig	3	3	3	5	4	1	4
Multifunctioneel gebruik	2	3	5	3	4	2	4
Kwaliteit / Functionaliteit	4	3	4	2	5	4	5
Financieel	1	2	4	5	3	1	2
Bezettingsgraad	1	3	3	3	4	1	5
Ligging / Spreiding	5	2	2	2	3	5	3

Legenda: 1 t/m 5 (1; voldoet niet, 2; voldoet enigszins, 3; voldoet redelijk, 4; goed, 5; zeer goed)

problemen ervaren met het gebruik (klimatologisch, indeling, vloer etc.). Een nieuwe sporthal zou deze problemen kunnen verhelpen en zou ook het capaciteitsprobleem op kunnen lossen. Een nieuwe sporthal met een zaalafmeting van 48 meter bij 28 meter biedt namelijk vele voordelen. Naar verwachting is de huidige vraag aan sporthalcapaciteit hierin op te vangen. De optie voor nieuwbouw van de sporthal is sterk gelieerd aan de toekomst van het zwembad en zal daarom meegenomen moeten worden in de uitwerking.

De optie 'Herijking binnensportcapaciteit' is een complexe optie, aangezien hierbij wordt voorgesteld om het aantal gymzalen te verminderen en een extra sporthal (of grote sportzaal) bij te bouwen. Hierbij moet nadrukkelijk gekeken worden naar de spreiding van de binnensportaccommodaties vanwege bewegingsonderwijs (evt. vervoer noodzakelijk) en vanwege het gebruik gymzalen door recreatieve gebruikers. Het afstoten van gymzalen in dorpskernen kan namelijk invloed hebben op de leefbaarheid indien er geen passende alternatieven zijn. Deze optie zou daardoor minder draagvlak kunnen hebben bij schoolbesturen en inwoners uit het betreffende dorp. Gezien de bezetting van de gymzalen en de kosten voor instandhouding van alle gymzalen is het echter wel een optie die een nadere uitwerking verdient. Hier moeten schoolbesturen, schooldirecteuren, gebruikers en inwoners nadrukkelijk bij betrokken worden.

Naast de bovenstaande opties wordt geadviseerd om op korte termijn in overleg te treden met de exploitant om te bespreken welke mogelijkheden er zijn om de afstemming en samenwerking met gebruikers te verbeteren. Specifiek gaat het hierbij om schoonmaak en horeca. Gezien het contract met Optisport kunnen de mogelijkheden worden besproken op welke wijze verenigingen (meer) betrokken kunnen worden in het beheer en de exploitatie.

Concluderend wordt geadviseerd om:

1. Vanwege de complexiteit van het probleem spoedig een vervolgproces in gang te zetten.
2. Samen met betrokkenen (gemeente, scholen, verenigingen en gebruikers, exploitant en overige stakeholders) aan de slag te gaan met het ontwikkelen van een toekomstvisie op binnensportaccommodaties waarin opties worden uitgewerkt en uiteindelijk wordt toegewerkt naar een haalbaar en realistisch scenario.
 - Hierbij de toekomst van zwembad Pica Mare nadrukkelijk te betrekken.
 - Hierbij rekening te houden met de ontwikkeling van het Integraal Kindcentrum.
 - Binnen de toekomstvisie ook te onderzoeken welke beheersvorm het beste past. Kijk hierbij specifiek naar de mogelijkheden voor zelfwerkzaamheid van de verenigingen.
3. De ontwikkeling van deze visie in een breder perspectief te zien. In het collegeprogramma 2014-2018 is opgenomen dat de wens was om een integraal accommodatiebeleid te ontwikkelen. Een integrale afstemming is noodzakelijk om samenhang tot stand te brengen tussen vraag en aanbod van de accommodaties. Hierbij moet veel meer in functies en activiteiten worden gedacht dan in gebouwen.
4. Binnen het subsidiebeleid de bevolkingskrimp en vergrijzing om te zetten in kansen. Subsidies zouden een middel kunnen zijn om verenigingen te prikkelen zich te richten op andere doelgroepen, zoals ouderen.

The background image shows a two-story brick building with a long row of windows on the upper floor. A colorful mural is painted on the lower part of the brick wall, depicting several children playing in a garden with flowers and trees. In the foreground, there are wooden benches and a paved area. A large white diagonal shape covers the left side of the image, containing the text.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1. DEELNEMERS VRAGENLIJST EN BIJEENKOMST

BIJLAGE 2. BEOORDELING BINNENSPORTACCOMMODATIES

BIJLAGE 1. DEELNEMERS VRAGENLIJST EN BIJEENKOMST

Deelnemers vragenlijst onderwijs

Basisschool De Vonder	Marcella van Wanroij
SO-VSO Mikado	Jos Kersten
Basisschool De Ratel	Lisette Frietman
Basisschool Maria Goretti	Brenda Verbiesen
Elzendaalcollege	Herman van den Berg
Basisschool De Drie Vijvers	Liny Lukassen
Basisschool De Heggerank	Mayke Cöp-Smits
Basisschool Elckerlyc	Thea Halin
SBO De Piramide	Frans Toll

Deelnemers vragenlijst sportverenigingen en overige gebruikers

Stichting Doejemee
 VC Net-In
 Gennep Vitaal
 Heren Volleybal Heijen
 VV Flamingo's '56
 Budoschool Gennep
 Samu Gym
 SPES
 Gennep Cougars
 VV Achates
 VIOS
 Badmintonclub Milsbeek
 Bewegen op Muziek
 V.C.R.H.
 Meer Bewegen voor Hartpatiënten
 Ademnood

Deelnemers bijeenkomsten binnensportaccommodaties

Stichting Doejemee	Rik Geurts
SPES / VC Net-In	Robert Koster
Gennep Doet Mee	Suzanne Brienen
Heren Volleybal Heijen	Johan Linders
VV Flamingo's '56	Michiel Noij
VIOS	Monique Oldenhof
Vrije tijds Volleyballers	Ton Pelser
SPES	Anke Sonnemans
Gennep Cougars	Richard Teunesen
Gennep Cougars	Richard Jaspers
VV Achates	Erik Thijssen
VIOS	Jeroen Liebrand
Badmintonclub Milsbeek	Herm Haaf
Stichting FAST	Peter Toonen
Vitesse'08 / VC Net-In	Willie Ten Haaf

Sporthal Pica Mare

Bouwjaar	1995
Adres	Picardie 34 in Gennep
Afmeting	44m x 24m x7m
(Hoofd)gebruikers	SBO De Piramide, OJBS Elckerlyc, BS Maria Goretti, VV Flamingo's '56, Badmintonvereniging Gennep, Basketbalvereniging Cougars, SPES, Shuttle Club Gennep, Gennep Vitaal en Stichting FAST
Bezettingsgraad	55% (november 2017)

							
TECHNISCHE STAAT							Opmerkingen
Ruwbouw	slecht					goed	Vochtplekken op buitenmuur kopgevel punt van aandacht.
Installaties en afbouw	slecht					goed	Zie MOP.
Schilderwerk binnen&buiten	slecht					goed	
Levensduur	< 5 jaar					25 jaar	Sporthal zelf heeft levensduur van 20 jaar, zwembad ongeveer 10 jaar.
Onderhoudskosten*	hoog					laag	Volgens MOP kosten € 39 per m²/j. (Norm bij nieuwbouw € 36 per m²/j).
Kosten achterstallig onderhoud	hoog					laag	Zie MOP.
vloeren & inrichting	slecht					goed	

ENERGIE PRESTATIE

Energieverbruik	hoog					laag	Voorlopige inschatting (wel besparende maatregelen waaronder sensoren licht).
Waterverbruik	hoog					laag	Voorlopige inschatting.
Isolatie	slecht					goed	Lager (volgens standaard 1995) ingeschat (zie ook natte plekken buitengevel).
Verbeteringskosten	hoog					laag	

Aanwezigheid voorzieningen	weinig					veel	Een sobere maar doelmatige hal. Voorzieningen in omgeving ruim aanwezig.
Uitstraling	slecht					goed	
Voldoen aan eisen regelgeving	slecht					goed	Voor zover in schouw te beoordelen.
Bereikbaarheid locatie	slecht					goed	
Flexibiliteit/aanpasbaarheid	slecht					goed	

Bouwjaar	2012
Adres	Stiemensweg 46 in Gennepe
Afmeting	24m x 21m x 5,5m
(Hoofd)gebruikers	SO VSO Mikado, Gymnastiekvereniging ODI, Basketbalvereniging Cougars, Rolstoeldansgroep Saam Sam, Winteraeken Aerobic, Van der Ende Thaikoksen, ZV Oud Amak, Elzendaal College, Buurtvereniging Dr. Nolens, VV Flamingo's '56, ZVV De Niers en VIOS
Bezettingsgraad	Zaal Mikado 54% en zaal Elzendaal 43% (november 2017)

* volgens Meerjaren Onderhouds Plan

Energieverbruik	hoog					laag	Voorlopige inschatting.
Waterverbruik	hoog					laag	Voorlopige inschatting.
Isolatie	slecht					goed	
Verbeteringskosten	hoog					laag	

Aanwezigheid voorzieningen	weinig						veel	
Uitstraling	slecht						goed	
Voldoen aan eisen regelgeving	slecht						goed	
Bereikbaarheid locatie	slecht						goed	
Flexibiliteit/aanpasbaarheid	slecht						goed	

Bouwjaar	1982
Adres	Willem Boyeweg 137 in Gennep
Afmeting	21m x 12m x 5,5m
(Hoofd)gebruikers	BS De Ratel, SV Vitesse'08 Jeugdathletiek, S Artz, Stichting Doejemee, Gennep Vitaal en T.T.V. Smash
Bezettingsgraad	32% (november 2017)

* volgens Meerjaren Onderhouds Plan

Energieverbruik	hoog					laag	Voorlopige inschatting. Stralingspanelen grote zaal en radiatoren in bijruimte
Waternutverbruik	hoog					laag	Voorlopige inschatting
Isolatie	slecht					goed	Inschatting op basis van bouwjaar.
Verbeteringskosten	hoog					laag	

Aanwezigheid voorzieningen	weinig						veel	
Uitstraling	slecht						goed	
Voldoen aan eisen regelgeving	slecht						goed	
Bereikbaarheid locatie	slecht						goed	
Flexibiliteit/aanpasbaarheid	slecht						goed	

Bouwjaar	1977
Adres	Schoolstraat 6 in Milsbeek
Afmeting	21m x 12m x 5,5m
(Hoofd)gebruikers	BS De Drie Vijvers, Gymclub Milsbeek, SPES, Gennep Vitaal, VV Flamingo's '56, VC Net In, FLE Logistic Footlocker en Badmintonclub Milsbeek
Bezettingsgraad	26% (november 2017)

* volgens Meerjaren Onderhouds Plan

Energieverbruik	hoog					laag	Voorlopige inschatting.
Waterverbruik (zwembad)	hoog					laag	Voorlopige inschatting.
Isolatie	slecht					goed	Op basis van bouwjaar en aanwezigheid enkel glas.
Verbeteringskosten	hoog					laag	

Aanwezigheid voorzieningen	weinig					veel	
Uitstraling	slecht					goed	
Voldoen aan eisen regelgeving	slecht					goed	
Bereikbaarheid locatie	slecht					goed	
Flexibiliteit/aanpasbaarheid	slecht					goed	

Bouwjaar	1972
Adres	Sleedoornstraat 5 in Heijen
Afmeting	21m x 12m x 5,5m
(Hoofd)gebruikers	BS De Heggerank, Gymnastiekvereniging ODI, Badmingtongroep Deenen, Basketbalvereniging Cougars, Herenvolleybal, Gennep Vitaal en V.C.R.H.
Bezettingsgraad	20% (november 2017)

* volgens Meerjaren Onderhouds Plan

Energieverbruik	hoog					laag	Voorlopige inschatting. In sportzaal stralingspanelen, laagbouw radiatoren.
Waterverbruik	hoog					laag	Voorlopige inschatting.
Isolatie	slecht					goed	Inschatting op basis van bouwjaar en aanwezigheid van enkel glas.
Verbeteringskosten	hoog					laag	

Aanwezigheid voorzieningen	weinig					veel	
Uitstraling	slecht					goed	
Voldoen aan eisen regelgeving	slecht					goed	Voorlopige inschatting.
Bereikbaarheid locatie	slecht					goed	
Flexibiliteit/aanpasbaarheid	slecht					goed	

Bouwjaar	1968
Adres	Brink 21 in Ottersum
Afmeting	21m x 12m x 5,5m
(Hoofd)gebruikers	BS De Brink, BS De Vonder, Gymnastiekvereniging ODI, Bewegen op Muziek, Astrea, VIOS, Gennep Vitaal, V.C. Ademnood, Stichting Doejemee en VV Triepull
Bezettingsgraad	30% (november 2017)

							
TECHNISCHE STAAT							Opmerkingen
Ruwbouw	slecht					goed	Vermoedelijk optrekkend vocht binnenmuur sportzaal.
Installaties en afbouw	slecht					goed	CV/WW vernieuwd in 2013. Wasruimte gerenoveerd.
Schilderwerk binnen&buiten	slecht					goed	
Levensduur	< 5 jaar					25 jaar	
Onderhoudskosten*	hoog					laag	Volgens MOP kosten € 60/m²/j. (Bij nieuwbouw € 36/m²).
Kosten achterstallig onderhoud	hoog					laag	
Sportvloer & -inrichting	slecht					goed	Oude zwevende Rhofa vloer. Onderconstructie niet te beoordelen.

ENERGIE PRESTATIE

Energieverbruik	hoog					laag	Voorlopige inschatting.
Waterverbruik (zwembad)	hoog					laag	Voorlopige inschatting.
Isolatie	slecht					goed	Inschatting op basis van bouwjaar.
Verbeteringskosten	hoog					laag	

Aanwezigheid voorzieningen	weinig					veel	Buitenruimte Spel en Sport.
Uitstraling	slecht					goed	
Voldoen aan eisen regelgeving	slecht					goed	Uitstekende elementen in sportzaal en convectorput.
Bereikbaarheid locatie	slecht					goed	
Flexibiliteit/aanpasbaarheid	slecht					goed	

© 2018 **negen**